

MAK2030 koostamise protsess

Peeter Vihma

Milleks arengukava?

Metsanduse arengukava koostatakse Metsaseaduse § 7 alusel:

- (1) Metsanduse suunamiseks koostatakse **iga kümne aasta** jaoks metsandust käsitlev valdkonna arengukava.
- (2) Metsandust käsitlevas valdkonna arengukavas määratakse **metsanduse arengu eesmärgid ning kirjeldatakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja vahendeid.**
- (4) Metsandust käsitleva valdkonna arengukava koostamiseks **moodustab valdkonna eest vastutav minister töögrupi**, kelle tegevusse kaasatakse metsandusega tegelevad **uurimisasutused** ning **muud olulised metsandusega seotud huvigrupid**. Töögrupis peavad olema esindatud **ökoloogilise, sotsiaalse, kultuurilise ja majandusliku huvi esindajad.**
- (5) Metsandust käsitleva valdkonna arengukava **kinnitab Riigikogu.**
- (6) Mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul esitab Vabariigi Valitsus Riigikogule metsandust käsitleva valdkonna arengukava **täitmise aruande.**

Arengukava koostamise etapid

- I etapp: ettevalmistamine (2018)
 - Seati eesmärk arengukava koostamiseks
 - Kirjeldati lahendamist vajavaid probleeme
 - Toimusid algatamise töörühma kohtumised ja avalikud arutelud
- II etapp: koostamine (2019–2020)
 - Probleemidele lahenduste leidmine
 - KSH ja sotsiaal-majanduslike mõjude hindamine
 - MAK2030 kinnitamine Riigikogus 2020. aasta mais

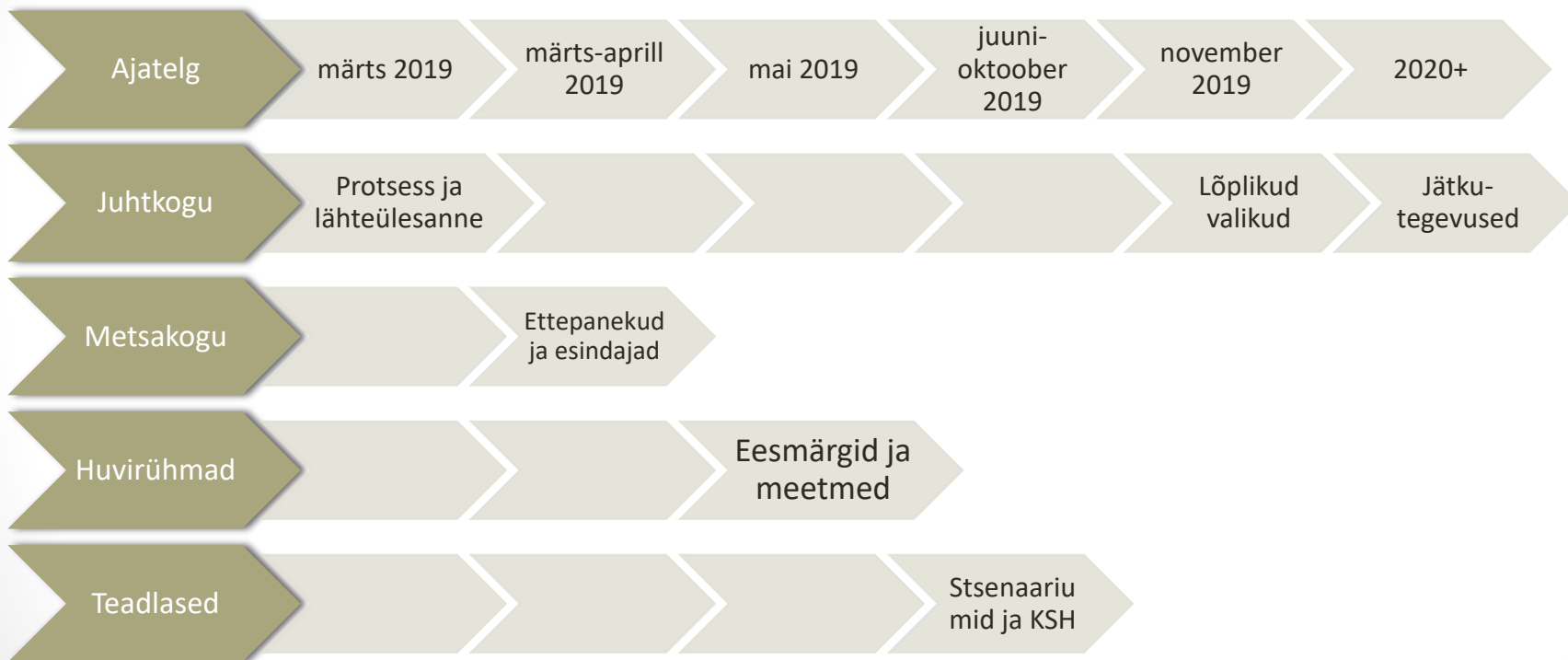
Protsessi eesmärk

Metsanduse arengukava koostamise protsessi eesmärk on saavutada **laiapõhjaline** (st kaasav, avalik ja läbipaistev) **kokkulepe** jätkusuutliku metsanduse suunamiseks, arvestades integreeritult nii **rahvusvahelisi kohustusi** kui ka **Eesti sotsiaalseid, majanduslikke, ökoloogilisi ja kultuurilisi aspekte** ning **biomajanduse strateegilise arendamise** vajadust. Kokkuleppe aluseks on piisavalt lahti kirjutatud **strateegilised arengutsenaariumid**, mis koostatakse metsanduse arengukava koostamise käigus. Arengukava koostamine peab olema **avatud, teadmispõhine**, võimalikult paljusid **osalisi kaasav ja tasakaalustatud**.

Milleks kaasamine?

- Keskkonna valitsemine kui “nurjatu probleem”
 - Rohkem legitiimsust
 - Rohkem teadmisi
- Mets kui ühisvara
 - Konsensus annab parema tulemuse

Lühiülevaade ja ajakava

Juhtkogu

- Juhtkogu on ministri käskkirjaga moodustatud töögrupp, kus on esindatud riigiametite, teadlaste ja huvirühmade esindajad
- **Juhtkogu eesmärk on saavutada konsensus metsa arengustsenaariumi valikul ning esitada keskkonnaministrile metsanduse arengukava terviktekst**
- Juhtkogu liikmed kinnitatakse nimeliselt koos asendusliikmetega
- Esimesel kohtumisel vaadatakse üle protsess ja taustamaterjalid

Metsakogu

- Metsakogus on esindatud erinevad metsaga sidet omavad, ent **formaalselt organiseerimata huvirühmad**
 - Metsakogusse ei valita inimesi, kes on juba esindatud huvirühmade kaudu juhtkogus või huvirühmade aruteludel
 - Metsakogusse loositakse **50 inimest** kvootvalimi alusel
 - Metsakogu valib kaks esindajat, kes osalevad huvirühmade aruteludel
 - Metsakogu kohtub kahel nädalavahetusel, **tulemuseks ettepanekud kirjeldatud probleemide lahendamiseks**
 - Metsakogu esindajad esitavad huvirühmade aruteludele oma ettepanekud ning osalevad huvirühmade arutelu töös
-
- Kandideerimine 13. märtsini, 15. märtsil loositakse liikmed välja ja neile saadetakse alusmaterjal!
 - Koguneb 30.-31. märtsil ja 6.-7. aprillil

Huvirühmade arutelud

- Huvirühmade aruteludele kutsutakse juhtrühma liikmed ja lisaks ca 20 organisatsiooni. Vajadusel kaasatakse eksperte.
- Aruteludes osalejatelt ootame **kirjalikke ettepanekuid** 3 nädalat enne esimest kohtumist (**aprilli keskpaigaks**)
- **Metsaosakond koondab ettepanekud arutelude jaoks**
- Huvirühmade arutelude eesmärk on **pakkuda ettepanekuid arengukava teksti ning püüelda koosolekutel ettepanekute ühtlustamise suunas**. Siin on sisulisest küljest kõige suurem töö.
- Arutelu järgsed ettepanekud on alusmaterjaliks järgmises etapis metsanduse arengustsenaariumite koostamisel
- **Lisaks huvirühmadele kutsutakse juurde eksperdid, sh ministriumite valitsusala eksperdid**
- Kohtumised maikuus 3x2 päeva

Arengustsenaariumite koostamine

- Arengustsenaariumid koostavad teadlased koostöös keskkonnamõjude strateegilise hindamise läbiviijatega.
- **Arengustsenaariumid metsanduse arengu suunamiseks koostatakse huvirühmade aruteludest tulnud ettepanekute põhjal**
- Lisaks keskkonnamõjude strateegilisele hindamisele hinnatakse ka sotsiaal-majanduslikke mõjusid
- Ajavahemik **juuni – oktoober**

Lõplikud valikud

- **Juhtkogu konverents: november 2019**
 - Arutatakse arengustsenaariumeid, valitakse parim, vajadusel seda muutes ja täiendades
- **Metsaosakond kirjutab valitud arengustsenaariumi põhjal kokku MAK2030 tervikteksti: detsember 2019.**
 - Täpsustatakse KSH-d ja sotsiaal-majanduslike mõjusid lähtuvalt terviktekstist
- **Juhtkogu viimane kohtumine: veebruar 2020**
 - Vaatab üle ja täiendada MAK2030 tervikteksti ning tutvuda lõplike mõjude hinnanguga. Eesmärk kinnitada teksti esitamine keskkonnaministrile.
- **Järgneb tavapärase menetlemine: EIS, VV-le ja Riigikogule esitamine: mai 2020**
- **Paralleelselt vajalikud üritused ülevaate andmiseks poliitikutele ja avalikkusele**

Protsessi põhimõtted

- Konsensus kui ministeeriumi poolt sõnastatud eesmärk
- Arutelujuhide panus läbirääkimiste õnnestumisse
- Sisulised kokkulepped sünnivad osalejate silme all
- Igal seisukohal on omanik